

Protocol schorsing en verwijdering leerlingen

Protocol schorsing en verwijdering leerlingen

Vaststelling college van bestuur op 1 oktober 2022.

(met advies van GMR op*datum nog noemen, gebaseerd op artikel 11.1 onder j van de Wms
bespreking 19 oktober 2022)*

Inhoud

Inleiding.....	4
Toelichting pedagogische maatregelen en formele ordemaatregelen	4
Algemene procedurevoorschriften schorsing en verwijdering	5
Gronden voor schorsing of verwijdering	6
Stappenplan schorsing	7
Stappenplan verwijdering	9
Tekst schoolgids.....	13

Inleiding

Binnen elke school gelden voor leerlingen allerlei normen. Deze normen moeten kenbaar zijn voor de leerlingen, onder meer door plaatsing in de schoolgids, het leerlingenstatuut en/of de website van de school. Wanneer een leerling de normen overtreedt, dan kan de school hierop reageren met een pedagogische maatregel of een sanctie in de vorm van een formele ordemaatregel.

Dit protocol met stappenplan en de bijbehorende modelbrieven zijn opgesteld ter ondersteuning van de scholen bij het zorgvuldig nemen van maatregelen ten aanzien van leerlingen. In het stappenplan en de modelbrieven wordt uitvoering gegeven aan de wettelijke vereisten vanuit de Wet op het voortgezet onderwijs 2020 (Wvo 2020), het Uitvoeringsbesluit Wvo 2020, de Algemene wet bestuursrecht (Awb), de Leerplichtwet (Lpw) en de Wet op het Onderwijstoezicht (Wot).

De GMR heeft op grond van de Wms, artikel 11, eerste lid aanhef, juncto onder j, adviesbevoegdheid ten aanzien van het beleid met betrekking tot de verwijdering van leerlingen.

Er is een standaardtekst voor de schoolgids van alle scholen opgesteld en er is afgesproken om over de mogelijke redenen tot schorsing binnen de scholengroep op gelijke wijze te communiceren (o.a. in het Leerlingenstatuut). Tot slot is afgesproken dat elk (voorgenomen) besluit tot verwijdering vooraf goedkeuring behoeft van het college van bestuur en dat van elke schorsingsbrief of (voorgenomen) verwijderingsbrief een afschrift wordt gestuurd aan bestuur@nuovo.eu.

Dit protocol is per 1 oktober 2022 van kracht en geldt zolang de regeling voldoet aan de behoefte van de scholen en in lijn is met wetgeving.

Toelichting pedagogische maatregelen en formele ordemaatregelen

Pedagogische maatregelen

Pedagogische maatregelen zijn opvoedkundige, feitelijke handelingen ten aanzien van leerlingen. Hierbij kan worden gedacht aan een middag terugkomen, het schoolplein of de aula vegen, een extra opdracht maken of uit de les gestuurd worden.

NUOVO kent daarnaast de pedagogische maatregel 'officiële maatregel': het voor de duur van maximaal één schooldag plaatsen van de leerling buiten de lessen/onderwijssituatie om de rust te herstellen, of in het geval van een incident om na te gaan wat precies is voorgevallen. Gedurende die tijd blijft de leerling op school en is er toezicht. De 'officiële maatregel' is geen schorsing in de zin van de wet.

Formele ordemaatregelen

Naast de pedagogische maatregelen kan de school ook formele ordemaatregelen nemen.

Deze zijn in oplopende mate van zwaarte:

- schriftelijke waarschuwing;
- overplaatsing naar een parallelklas;
- schorsing voor maximaal één schoolweek (5 schooldagen);
- verwijdering.

Algemene procedurevoorschriften schorsing en verwijdering

Schorsing en verwijdering zijn maatregelen die op de scholen van NUOVO (zijnde openbaar onderwijs) kwalificeren als een besluit in de zin van de Awb. Voor wat betreft de schorsing en verwijdering bevatten de Wvo 2020 (artikelen 8.14, 8.15, 8.21 en 12.34) en het Uitvoeringsbesluit Wvo 2020 (artikelen 8.12, 10.1 en 10.2) specifieke procedurele bezwaar- en beroepsvoorschriften.

Binnen de NUOVO is de bevoegdheid om een leerling te schorsen en te verwijderen door middel van mandaat toegekend aan de schoolleider. Het mandaat is aangepast in die zin dat het (voorgenomen) besluit tot verwijdering van een leerling altijd de voorafgaande goedkeuring van het college van bestuur behoeft.

Bij de beslissing om al dan niet over te gaan tot toepassing van een ordemaatregel, moeten juridisch alle relevante omstandigheden van het geval worden meegewogen. In de eerste plaats moet de school de procedurele voorschriften uit wet- en (interne) regelgeving in acht nemen; er geldt een onderzoeks- en motiveringsplicht. Ook zullen de belangen van de leerling bij het volgen van onderwijs moeten worden afgewogen tegen het belang van de school dat met het inzetten van de ordemaatregel wordt beoogd. Tenslotte moet de zwaarte van de op te leggen ordemaatregel in verhouding staan tot de ernst van hetgeen de leerling wordt verweten.

Gronden voor schorsing of verwijdering

Ernstige misdadingen die aanleiding kunnen vormen voor formele ordemaatregelen waaronder schorsing of verwijdering zijn onder meer:

- fysiek geweld tegen medewerkers of medeleerlingen;
- intimidatie/bedreiging met fysiek geweld tegen medewerkers of medeleerlingen;
- pesten/treiteren van medeleerlingen zodat zij zich niet veilig voelen in de school;
- wapenbezit;
- bezit en/of gebruik van drugs of alcohol;
- verbaal geweld tegen medewerkers of medeleerlingen;
- discriminatie/racisme tegen medewerkers of medeleerlingen;
- seksueel misbruik/seksuele intimidatie/ongewenst seksueel getint gedrag tegen medewerkers of medeleerlingen;
- diefstal/heling;
- vernieling;
- bezit en/of gebruik van vuurwerk;
- verzuim;
- binnen de lessen door storend gedrag het leerproces belemmeren;
- fraude (bij toetsen e.d.).

Stappenplan schorsing

Een schorsing kan in beginsel pas worden opgelegd wanneer blijkt dat eerder opgelegde pedagogische maatregelen of een schriftelijke waarschuwing niet het gewenste effect hebben gesorteerd. De schorsing mag maar voor maximaal één schoolweek (vijf schooldagen) worden opgelegd (artikel 8.14 lid 1 Wvo 2020).

Indien de schorsing echter het 'voorportaal' is van een definitieve verwijdering, kan de schorsing zolang duren als nodig is om die verwijdering vorm te geven. Gedurende de schorsing wordt de leerling de toegang tot de gebouwen en terreinen van de school ontzegd.

Ingeval van een schorsing worden de volgende stappen in acht genomen:

1. Vorm een zo goed mogelijk beeld van de ernst van de situatie en het aandeel van de leerling daarin en leg dit schriftelijk vast. Onderzoek daartoe zo snel mogelijk wat er is gebeurd door gesprekken te voeren met de betreffende leerling en indien van toepassing met de schoolleiding, docent(en), medeleerlingen en anderen.
2. Stel de ouder(s)/verzorger(s) vooraf telefonisch op de hoogte van de (aanleiding van de) schorsing en de ingangs- en einddatum.
3. Deel de beslissing tot schorsing schriftelijk en met opgave van redenen aan de leerling en de ouder(s)/verzorger(s) mee. Maak hiervoor gebruik van de modelbrief 'schorsing' en verstuur deze brief uiterlijk op de (eerste) dag van schorsing aangetekend en per gewone post. Stuur een afschrift van de brief aan het college van bestuur (bestuur@nuovo.eu).
4. Neem maatregelen waardoor de voortgang van het leerproces van de geschorste leerling gewaarborgd wordt. Zorg dat de leerling thuis van onderwijsmiddelen wordt voorzien en zorg voor feedback op het gemaakte huiswerk.
5. Stel bij schorsing langer dan één dag de Onderwijsinspectie schriftelijk en met opgave van redenen van dit feit in kennis door middel van het internet schooldossier (ISD).
6. Informeer bij schorsing van langer dan één dag tevens de leerplichtambtenaar door een kopie van de schorsingsbrief te sturen. Wanneer dit per e-mail wordt gedaan, wordt het NUOVO beleid 'Veilig mailen' gevolgd.
7. Nodig de leerling en de ouder(s)/verzorger(s) in de schorsingsbrief uit voor een gesprek op school. Dit gesprek moet zo snel mogelijk, maar in elk geval binnen de schorsingsperiode plaatsvinden. Waar het een schorsing van een dag betreft, kan het gesprek ook een dag later gevoerd worden (met inachtneming van stap 2).
8. Het doel van het gesprek is om met de leerling en de ouder(s)/verzorger(s) het incident te bespreken, oplossingsmogelijkheden te verkennen en afspraken te maken op basis waarvan weer begonnen kan worden met deelname aan de reguliere onderwijsactiviteiten. Wijs hen op de bezwaar- en beroepsmogelijkheid.

9. Maak van het gesprek een verslag, voorzien van een datum en ondertekend door de vertegenwoordiger van de school en (voor gezien of akkoord) door de leerling en de ouder(s)/verzorger(s) en sla het verslag op in het leerlingdossier.
10. Indien tijdens het gesprek met de leerling en de ouder(s)/verzorger(s) blijkt dat de schorsing ten onrechte is opgelegd, deel dat dan schriftelijk (aangetekend en per gewone post) aan hen mee. Stuur een afschrift van deze brief aan het college van bestuur, de inspectie en de leerplichtambtenaar.
11. De leerling en de ouder(s)/verzorger(s) kunnen binnen zes weken bezwaar tegen de schorsing aantekenen bij het college van bestuur.
12. Indien de leerling en de ouder(s)/verzorger(s) bezwaar maken, worden zij naar aanleiding van dit bezwaar gehoord. Van dit gesprek wordt een verslag gemaakt dat gedateerd en ondertekend door de vertegenwoordiger van de school en (voor gezien of akkoord) door de leerling en de ouder(s)/verzorger(s) in het leerlingdossier wordt opgeslagen.
13. Het college van bestuur beslist op grond van artikel 7:10 van de Algemene Wet Bestuursrecht (Awb) binnen vier, doch uiterlijk zes weken, gerekend vanaf de dag na die waarop de termijn voor het indienen van het bezwaarschrift is verstreken, op het bezwaarschrift.
14. Tegen de beslissing van het college van bestuur op bezwaar kunnen de leerling en de ouder(s)/verzorger(s) binnen zes weken beroep instellen bij de bestuursrechter. Op dit recht worden de ouder(s)/verzorger(s) en de leerling in het besluit op bezwaar gewezen.

Stappenplan verwijdering

Nadat is gebleken dat eerdere pedagogische en/of ordemaatregelen niet het beoogde effect hebben gehad of indien een voorval zeer ernstig is, kan de schoolleider besluiten om de leerling van school te verwijderen.

Verwijdering is de zwaarste sanctie die een school tegen een leerling kan treffen. Slechts in zeer uitzonderlijke gevallen kan een leerling zonder voorafgaande andere maatregelen worden verwijderd. Bij zeer ernstige situaties kan worden gedacht aan situaties waarin de veiligheid van medeleerlingen, medewerkers of de leerling zelf in het geding is.

Definitieve verwijdering van een leerplichtige leerling kan pas plaatsvinden wanneer een andere school bereid is gevonden de leerling toe te laten (resultaatverplichting), (artikel 8.15 lid 2 Wvo 2020). In afwachting van het vinden van een andere school wordt een leerling geschorst. Aan deze schorsing is geen maximale periode gekoppeld en deze duurt in de regel tot het moment dat de leerling definitief is verwijderd. De leerling mag in dat geval niet in de gebouwen en op de terreinen van de school aanwezig zijn.

De leerplicht eindigt aan het eind van het schooljaar waarin de leerling 16 jaar wordt. Een leerling zonder sterkwalificatie (vwo-, havo-, of mbo-diploma op niveau 2 of hoger) is vervolgens kwalificatie plichtig tot de leeftijd van 18 jaar is bereikt. Op leerplichtige en kwalificatie plichtige leerlingen is de Leerplichtwet 1969 van toepassing. In Utrecht en omgeving worden uitgeschreven leerlingen van 18 tot en met 22 jaar die niet kwalificatie plichtig zijn, aangemeld bij de gemeente (RMC-regio Utrecht).

Aanvullende opmerkingen verwijdering vanwege handelingsverlegenheid

Een verwijdering in verband met handelingsverlegenheid kent aanvullend op onderstaand stappenplan eigen regels en procedures.

Bij een verwijdering vanwege handelingsverlegenheid is een bestaand ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) vereist om te kunnen vaststellen dat de school niet in de ondersteuningsbehoefte van de leerling kan voorzien (artikel 2.44 Wvo 2020). Het schoolondersteuningsprofiel van de school is daarbij leidend. Het OPP wordt opgesteld na op overeenstemming gericht overleg met ouders. Ten aanzien van het handelingsdeel van het OPP hebben ouders instemmingsrecht.

Een school kan pas tot definitieve verwijdering overgaan als een andere school bereid is bevonden om de leerling toe te laten (artikel 8.15 Wvo 2020). Als dit een school voor voortgezet speciaal onderwijs (vso) betreft, is het noodzakelijk dat er door het samenwerkingsverband een toelaatbaarheidsverklaring wordt afgegeven voor het vso. Aan het besluit van het samenwerkingsverband om de leerling al dan niet toe te laten tot het vso moeten twee adviezen van specialistische deskundigen ten grondslag liggen.

Indien sprake is van handelingsverlegenheid van de school, dient het OPP en het schoolondersteuningsprofiel en de in dat verband uitgebrachte adviezen en rapporten bij de (voorgenomen) verwijdering te worden betrokken.

Ingeval van een verwijdering worden de volgende stappen in acht genomen:

1. Vorm een zo goed mogelijk beeld van de ernst van de situatie en het aandeel van de leerling daarin en leg dit schriftelijk vast. Onderzoek zo snel mogelijk wat er is gebeurd door gesprekken te voeren met de betreffende leerling en indien van toepassing met de schoolleiding, docent(en), medeleerlingen en anderen. Informeer het college van bestuur over het voornemen tot verwijderen en verkrijg goedkeuring voor het in gang zetten van de verwijderingsprocedure.
2. Stel de ouder(s)/verzorger(s) vooraf telefonisch op de hoogte van de (aanleiding van de) voorgenomen verwijdering en de daarmee gepaard gaande schorsing.
3. Deel de voorgenomen verwijdering en de beslissing tot schorsing schriftelijk en met opgave van redenen aan leerling en de ouder(s)/verzorger(s) mee. Maak hiervoor gebruik van de modelbrief 'schorsing en voorgenomen verwijdering' en verstuur deze brief aangetekend en per gewone post uiterlijk op de dag waarop de schorsing ingaat.
4. Neem maatregelen waardoor de voortgang van het leerproces van de geschorste en te verwijderen leerling wordt gewaarborgd; zorg dat de leerling thuis van onderwijsmiddelen wordt voorzien; zorg voor feedback op het gemaakte huiswerk. Op de school rust de inspanningsverplichting onderwijsachterstanden tot een minimum te beperken.
5. Informeer de Onderwijsinspectie door middel van het internet schooldossier (ISD) en het sturen van een afschrift van de brief over de schorsing en voorgenomen verwijdering. Stuur de leerplichtambtenaar een afschrift van de brief (per e-mail wordt het NUOVO beleid 'Veilig mailen' gevolgd). Het college van bestuur ontvangt ook een afschrift van de brief (bestuur@nuovo.eu).
6. De leerling en de ouder(s)/verzorger(s) worden in de brief opgeroepen voor een gesprek op school. Dit gesprek moet zo snel mogelijk plaatsvinden.
7. Het doel van het gesprek is om de leerling en de ouder(s)/verzorger(s) te horen naar aanleiding van de voorgenomen verwijdering. Het incident, de voorgenomen verwijdering en de daarmee gepaard gaande schorsing worden besproken, alsmede de maatregelen, waardoor de voortgang van het leerproces van de leerling wordt gewaarborgd. Het is van belang dat ouders en leerling worden uitgenodigd om hun zienswijze te geven op de voorgenomen verwijdering. Het is bovendien van belang dat deze zienswijze wordt meegenomen in het besluit om wel of niet definitief te verwijderen. Ook indien men van mening is dat de zienswijze niet tot nieuwe inzichten leidt, is het goed om niet meteen in dit gesprek de definitieve verwijdering uit te spreken.

8. Geef in het gesprek tevens aan dat de school op zoek zal gaan naar een andere school en dat pas tot definitieve verwijdering van een leerplichtige leerling zal worden besloten, zodra een andere school bereid is gevonden de leerling toe te laten. De leerling is in de tussenliggende periode geschorst en wordt de toegang tot de gebouwen en terreinen van de school ontzegd.
9. Maak van het gesprek een verslag, voorzien van datum en ondertekend door de vertegenwoordiger van de school en (voor gezien of akkoord) door de leerling en de ouder(s)/verzorger(s) en sla het verslag op in het leerlingdossier.
10. Wanneer het gesprek met de leerling en ouder(s)/verzorger(s) aanleiding geeft om van de voorgenomen verwijdering af te zien, deel dit dan schriftelijk (aangetekend en per gewone post) aan de leerling en ouder(s)/verzorger(s) mee en geef tevens in die brief aan wanneer de opgelegde schorsing eindigt. Stuur een afschrift van deze brief aan het college van bestuur (bestuur@nuovo.eu), de inspectie en leerplichtambtenaar.
11. Wanneer het gesprek met de leerling en ouder(s)/verzorger(s) geen aanleiding geeft om van de voorgenomen verwijdering af te zien en de opgelegde schorsing ongedaan te maken, ga dan actief op zoek naar een andere school voor de leerling (resultaatverplichting).
12. Tegen de opgelegde schorsing kunnen de leerling en de ouder(s)/verzorger(s) binnen zes weken bezwaar aantekenen bij het college van bestuur. Het college van bestuur beslist binnen vier, doch uiterlijk zes weken op het bezwaarschrift, maar niet eerder dan nadat de leerplichtige leerling en de ouder(s)/verzorger(s), alsook de directeur/rector in de gelegenheid zijn gesteld te worden gehoord. Van dit gesprek wordt een verslag gemaakt dat gedateerd en ondertekend door de vertegenwoordiger van de school en (voor gezien of akkoord) door de leerling en de ouder(s)/verzorger(s) in het leerlingdossier wordt opgeslagen.
13. Neem nadat een andere school bereid is gevonden de leerling toe te laten, en na overleg met de inspectie het besluit tot definitieve verwijdering. Maak hiervoor gebruik van de modelbrief 'definitieve verwijdering leerling' en verstuur deze brief aangetekend en per gewone post. Stuur een afschrift van de brief aan het college van bestuur (bestuur@nuovo.eu), de inspectie en de leerplichtambtenaar.
14. De leerling en de ouder(s)/verzorger(s) kunnen binnen zes weken tegen de definitieve verwijdering bezwaar aantekenen bij het college van bestuur. Het college van bestuur beslist binnen vier weken op het bezwaarschrift, maar niet eerder dan nadat de leerling en de ouder(s)/verzorger(s), alsook de directeur/rector in de gelegenheid zijn gesteld te worden gehoord. Van dit gesprek wordt een verslag gemaakt dat gedateerd en ondertekend door de vertegenwoordiger van de school en (voor gezien of akkoord) door de leerling en de ouder(s)/verzorger(s) in het leerlingdossier wordt opgeslagen.

15. Tegen de beslissing van het college van bestuur op bezwaar kunnen de leerling en de ouder(s)/verzorger(s) binnen zes weken beroep instellen bij de bestuursrechter. Op dit recht worden de leerling en de ouder(s)/verzorger(s) in het besluit op bezwaar gewezen.
16. Niettegenstaande de mogelijkheid om bezwaar tegen een verwijderingsbeslissing in te dienen bij het college van bestuur, kunnen de leerling en de ouder(s)/verzorger(s) een geschil over de verwijdering voorleggen aan de landelijke Geschillencommissie Passend Onderwijs (GPO). Deze Commissie is bevoegd om kennis te nemen van en te oordelen over een verwijdering, ook indien hier geen handelingsverlegenheid aan ten grondslag ligt. Het verzoek om een oordeel van de Commissie dient binnen zes weken na het verwijderingsbesluit te worden ingediend bij de Commissie.
17. Indien een leerling en de ouder(s)/verzorger(s) bezwaar hebben gemaakt bij het college van bestuur tegen de verwijdering en daarbij gelijktijdig de GPO om een oordeel hebben verzocht, beslist het college van bestuur pas over het bezwaar nadat de Commissie heeft geoordeeld. De termijn voor het nemen van de beslissing op bezwaar bij het college van bestuur wordt alsdan opgeschort met ingang van de dag waarop het geschil aanhangig is gemaakt bij de Commissie tot de dag waarop de Commissie het oordeel heeft uitgebracht. Het oordeel van de GPO is een niet-bindend advies.

Tekst schoolgids

In de schoolgids wordt in ieder geval de volgende standaardtekst opgenomen:

Bij (naam school) vinden we een veilig schoolklimaat van groot belang. Daarom hebben we als school regels om deze veiligheid te waarborgen. Tegen leerlingen die zich niet aan de regels houden, kunnen maatregelen worden genomen. Dit kunnen pedagogische maatregelen zijn, zoals strafwerk maken of nakomen. Een ernstige misdraging zal echter leiden tot schorsing of in het uiterste geval tot verwijdering. Bij ernstige misdragingen kun je bijvoorbeeld denken aan wapenbezit, diefstal, vernieling, gewelddadig gedrag en drugsgebruik. De school heeft een Protocol schorsing en verwijdering dat in die situaties leidend is. Als school hopen we er met ons beleid voor te zorgen dat we samen een veilige school hebben waar iedereen onbezorgd naartoe kan gaan.

